

21 april 2015

Ingek. 21 APR. 2015

Meldpunt RKK

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

wijlen _____
geboren op _____ overleden op _____
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven priester van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 23 september 2014.

Op 13 oktober 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van de heer _____, kanselier van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

Op 24 maart 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met mevrouw _____. Zij heeft haar standpunt toegelicht. Zij werd bijgestaan door haar juridisch adviseur M.J.A. Nijssen.

Namens het Bisdom is verschenen de heer _____, kanselier van het Bisdom Haarlem-Amsterdam.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster is vrijwel direct na haar geboorte naar een kindertehuis in _____ gegaan. De moeder van klagster wilde of kon haar niet verzorgen. Ook de familie van moeder heeft zich niet over klagster ontfermd. De identiteit van de vader van klagster is onbekend. In het kindertehuis in _____ had klagster het goed. Op haar zesde moest zij echter, vanwege haar leeftijd, naar een ander kindertehuis. Klaagster werd door haar moeder naar het kindertehuis van de Zusters van Voorzienigheid aan de _____ in _____ gebracht.

Dit kindertehuis was heel anders dan het tehuis in _____. Er waren hoge muren met prikkeldraad erop. Het regime was streng. Er heerste een sfeer van angst en geweld. Voor liefde was geen plaats. Klaagster had het gevoel gevangen te zitten en zij deed er alles aan om niet geslagen te worden. Ze paste zich volledig aan en praatte weinig.

Als kinderen gedurende langere tijd in het kindertehuis verbleven, mochten ze naar aangeklaagde (de rector van het kindertehuis) voor wat extra aandacht. Omdat klaagster nooit bezoek kreeg of door familie werd opgehaald, mocht zij ook met een aantal andere kinderen naar aangeklaagde toe. In eerste instantie kreeg iedereen een aaitje en een knuffel van aangeklaagde. Toen werden de andere kinderen door de zusters meegenomen, want klaagster was het meisje wat nog wat extra aandacht mocht krijgen. Op dat moment was klaagster alleen met aangeklaagde. Ze mocht bij aangeklaagde op schoot komen zitten. Vervolgens begon aangeklaagde haar langdurig te betasten over de kleding van klaagster heen. Hij betastte haar hele lichaam en maakte daarbij met zijn eigen lichaam schokkende bewegingen en kreeg een erectie. Klaagster herinnert zich dat zij voelde dat het niet goed was wat er gebeurde. Ze ging, naar eigen zeggen, vanaf dat moment volledig op slot en praatte helemaal niet meer.

Nadien is nog verschillende keren aan klaagster gevraagd of zij naar aangeklaagde wilde voor extra aandacht. Dit heeft klaagster telkens weten te ontlopen, zodat het bij een eenmalige gebeurtenis is gebleven.

2.2. De periode in het kindertehuis heeft een grote impact gehad op het leven van klaagster. Klaagster heeft daar voor haar gevoel vier jaar gevangen gezeten. Nadat klaagster uit het kindertehuis kwam, werd na verloop van tijd gezien dat het niet goed met haar ging. Klaagster praatte niet en was in zichzelf gekeerd. Ze kon moeilijk communiceren en kon nauwelijks lezen en schrijven.

Vanaf haar achttiende kwamen de beelden van wat er gebeurd was in terug. Klaagster begon te drinken en gleed af. Ook had zij last van lichamelijke klachten, waaronder een huidaandoening, staar en verlamningsverschijnselen. Ze raakte regelmatig haar stem kwijt. Uiteindelijk kwam klaagster bij een psychiater terecht. Deze psychiater wilde haar laten opnemen in een inrichting. Hier heeft klaagster zich tegen verzet. Ze besloot het verder zelf te doen. Na een aantal jaar belandde ze echter in een psychose. Na haar psychose heeft klaagster op eigen kracht een aantal opleidingen gevolgd en als ZZP'er gewerkt. Toch kwamen de psychoses terug en viel de stem van klaagster weer weg wat ertoe geleid heeft dat klaagster haar werk op heeft moeten geven. Dit vindt klaagster heel erg. Haar wens is dan ook dat zij haar oude werk op den duur weer kan oppakken.

Het seksueel misbruik door aangeklaagde is ook van grote invloed geweest op de seksuele relaties van klaagster. Klaagster kon zich niet goed geven.

Klaagster heeft nog steeds hulp nodig. Zij kampt met zware depressies en heeft last van spierspanningen en sterke vermoeidheid.

2.3. Klaagster wenst erkenning te krijgen voor hetgeen aangeklaagde haar aan heeft gedaan. Dit is voor haar belangrijk voor haar verwerkingsproces. Klaagster vindt het belangrijk dat men weet wat er zich destijds heeft afgespeeld. Ook hoopt zij dat haar verhaal ter ondersteuning van andere klachten kan dienen.

Klaagster wenst op een bepaalde manier genoegdoening te krijgen en dat (ook in financieel opzicht) spijt wordt betuigd.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De kanselier van het Bisdom heeft tijdens de behandeling van de klacht verklaard dat het Bisdom ervan uitgaat dat klaagster door aangeklaagde is misbruikt. Uit andere zaken is bekend geworden dat aangeklaagde ermee gewend was om kinderen apart te nemen. Ook zijn er tegen aangeklaagde al meer klachten gegrond verklaard.

De heer . heeft voorts verklaard zeer onder de indruk te zijn van het verhaal van klaagster. Aangeklaagde is postuum veroordeeld en uit zijn ambt gezet. Het is vrij ongebruikelijk om dat bij een overleden persoon te doen, maar het Bisdom vond het passend om dat terzake aangeklaagde te doen. De heer . heeft klaagster verzekerd dat het Bisdom het advies van de Klachtencommissie onverkort over zal nemen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer 60 jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenis die klaagster schetst heeft plaatsgevonden. Klaagster heeft een keer bij aangeklaagde op schoot gezeten terwijl haar hele lichaam -over haar kleding- langdurig door hem werd betast, terwijl aangeklaagde schokkende bewegingen met zijn lichaam maakte en vermoedelijk een erectie had.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft verteld. Daarnaast wordt haar verklaring ondersteund door meerdere reeds gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde, bij de Klachtencommissie bekend onder de nummers 2010T208(2), 2011T505, 2011T517 en 2011T599(1). Tenslotte wordt haar klacht ondersteund door de herkenning van aangeklaagde op een foto die aan het dossier is toegevoegd. Door de heer . s ter zitting bevestigd dat de persoon die door klaagster op de foto (bijlage bij de brief van het Bisdom van 5 september 2014) is aangewezen als aangeklaagde ook daadwerkelijk aangeklaagde is.

Een en ander in onderlinge samenhang bezien ondersteunt naar het oordeel van de Klachtencommissie voldoende de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klaagster door aangeklaagde.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klaagster was ten tijde van de aanvang van het misbruik circa 6 of 7 jaar oud.

Aangeklaagde was voor haar iemand waarin zij vertrouwen moest kunnen stellen. Klaagster was immers mede toevertrouwd aan de zorg van aangeklaagde en kon niet weg uit het kindertehuis, waarin zij verbleef.

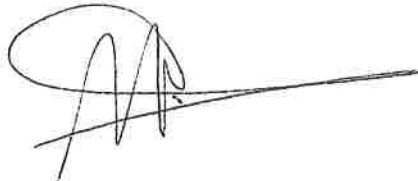
4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klaagster is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

4.6. Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klaagster zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Bisschop van het Bisdom Haarlem-Amsterdam de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 21 april 2015 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, drs. N.A.M. van Beelen en drs. L. Erfmeyer, leden, bijgestaan door mr. L.P. Stapel, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.



Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klaagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure heeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.